

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMÉR DE DUMINECĂ 15)

„Gazeta” iese în săptămânul.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Braşov
administrațiunea, piaţa mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I., pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. n.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

La mórtea Mitropolitului Bucovinei.

Cernăuți, 4/16 Aprilie 1895.

Mare jale și durere s'a revărsat
dela Nistru la Vatra Dornei. Rugi
cu miros de tămâia se înalță pen-
tru sufletul Mitropolitului Silvestru.
O bolă șagubetă l'a cuprins ca'n pu-
ține zile se vină cosa nemiloso a
morrții și se-și ridă de speranțele Bu-
covinenilor. La 3 Aprilie 5 ore a.
m. st. v. înainte de amedzi, puterni-
cul stejar al bisericeii noastre pică în
residența sa din Cernăuți.

O, cum pică stelpii românesei
unul după altul, pare că ni-i cobit
a réu! Păduile țării se răresc și cu
densesle stejarii némului nostru, ei,
fala și puterea noastră, cari în zile
de grea urgiă opriau cu sinul lor
ori-ce atac, ce ne venia dela apus
pentru lege și dela gheșosul nord
pentru nația; ei se duc și ne lasă ne-
mernici pe acest pământ. Ce ni-i as-
cuns în póla vremii? care ni-i ur-
sita în această țerișóra scaldată și in-
grășată cu sângele strămoșilor noștri?

A murit Mitropolitul Silvestru
din Bucovina, a murit nu de bătrâ-
nețe, căci s'a născut la 14 Noemvre
1818 și-i Mitropolit dela 12 Martie
1880, ci a murit de supărare. Desu-
părare, c'a văđut și înțeleș, că ser-
viciile, ce le-a adus el imperiului habs-
burgic au fost nebagate în sémă. El
a fost acela, care a făcut atent pe
guvernul din Viena, că episcopul ru-
tén Hacman cochetéză la Petersburg.
El în multe rânduri a arătat guver-
nului, că politica, ce-o face prote-
giând pe Ruteni, e greșită. Chiar pre-
ședintelui de acum i-a spus, că abia
când va fi el în cosciug, guvernul își
va face cum voesce, adecă se ma-
nevreze cu fondul religionar cum va
voi, ca se-l slească mai curend și
sleit fiind, ortodoxismul se-și iée adio
din țera.

S'a luptat pentru lege și nația
și a murit sêrac. Sêrac, că n'a voit

să fiă trădător de nația ca alții, cari
au fost și póte vor urma. I-a trebuit
un dram de politică și ruble rusesci
i-ar fi venit cu sacii, — dér el n'a
fost omul! A voit se-l facă pe gu-
vernul din Viena să cunoscă, că gu-
vernul din Cernăuți singur subminéză
imperiul habsburgic, protegiând pe
Ruteni. Pino a căpétat ordinul S-tei
Anne dela Impêratul tuturor Ruși-
lor pentru marele servicii, ce le
aduse Rusiei, protegiând pe Rutenii
din Bucovina. Silvestru pentru mai
mari servicii, ce le aduse Austriei,
este nebagat în sémă. De ar fi dat
și el mâna cu Pino și Pace, ca se
submineze pe Austria, Austria atuncî
de sigur l'ar fi decorat cu ordine
mari, căci ar fi avut frică de densul.

Și așa acest mare prelat a murit
nedecorat, cu tóte că 15 ani a fost
Mitropolit în Bucovina și Dalmația
și a căutat, ca ortodoxii din aceste
țeri să fie supuși fideli împêrăției.
Acum, abia, va vedé imperiul habs-
burgic în ce incurcală va ajunge,
că n'a voit nici pic de bună-vointă
să arate Românilor, ci numai Rute-
nilor. Și Rutenii nu se rușineză a-și
dice unul altuia în sesiunea trecută
a Dietei, c'au primit ruble rusesci.
Președintele țării era de față, a
auđit cu urechile sale și n'a luat cont
de rublele rusesci, căci rubla i rubla.

Și așa Rutenii se întăresc cu
ajutorul guvernului, dau și-o tóe de
patru-ori pe săptămână, ér Români
au una și apare numai de două-ori.
În numărul din ziua de Pasci a-
nuntă, ea că dela 1 Iunie va apăre
o fôia nouă română cu titlul „Voința
poporului.” Asta nu va fi ciocoescă.
Ciocoi, afară de aceia, cari se nu-
mesc boeri, n'au adus nici un bine
țării. Unul se cêrtă cu preotul, că
nu i-au ales pe Evrei în consiliul
comunal și-apoi când a fost vorba
ca Români să se lase de rachiu și-a
aprint preotul paie 'n cap. A fost
vorba despre acesta și'n „Desteptarea”

din Cernăuți, dér numai așa sciți,
să nu se supere boerul. Dér cu de-
aceste nu ne-ajungem scopul—buba
trebuie tăiată la timp să nu tacă
cangrenă, căci atunci va fi greu de
amputat.

Nostim s'au arătat boerii noștri
și la ultima alegere de deputat în
Camera imperială, void de a-l alege
pe baronul Mustetă și era să deé
cinstea pe rușine să nu se fi aflat
un muritor se-i arate președintelui
„Concordiei”, că lucrul stă réu și abia
atuncia inclinără cei din Curia a
doua a proprietarilor mari de-a alege
pe baronul Vasilco, care în scurt
timp a vorbit mult și bine, chiar
póte mai bine și mai mult decăt
toți ceilalți deputați români la un
loc. Unde ajungem, când fiă-care își
caută interesul și interesul pórtă fe-
sul, érá națiunea suferé!

Așa stăm de present. Unica spe-
ranță ni-a fost Mitropolitul Silvestru,
dér ne-a lăsat, s'a dus, văđend câte
rele vin dinafară și că mai mari
rele se nasc dinlăuntru. Așa am
aflat, că în Cernăuți s'a format o
clieă de trei, un triumvirat, care
are să împartă parochiile. Programul
lor sună:

1. Ocuparea parochiilor se face prin
bani gata.
2. Cum se'nbolnăvesce un paroch,
pof-torii au a se adresa la firma móstră cu
oferte grășușe, — oferte după mórtea res-
pectivului paroch, nu se consideră.
3. Biroul nostru concesionat și pa-
tentat pórtă titlul: „Biroul cliciei de trei”
și stă deschis și nóptea.
4. Sediul lui este în Cernăuți, casa și
strada o cunósce fie-care.
- Dintre competenți cu egale oferte vor
fi preferiți:
 1. Acei, cari sunt din ném mai mare.
 2. Acei, cari au două fêșe, adecă nu
sunt nici Români, nici Ruteni.
 3. Acei, cari au tradat nația română
și se sciú căciuli.
 4. Acei, cari vor jura a nu lucra pen-
tru binele poporului.
 5. Acei, cari se vor rușina a vorbi
românesce și nu vor cere de pe la postă
cărți postale și alte tipărituri în limba ro-
mână, ér la preceptorii vor face chitanța
în limba germană.
 6. Aceste regulé au devenit lege ina-
inte de publicare și în folosul celor in-
teresați se ordonă a se ține întocmai, căci la
din contră vor avé a suferi singuri.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Suum cuique.

(O lámurire asupra prezentării lui Iancu
înaintea Majestății Sale în 1852).

(Fine.)
Pentru tóte acestea însă Iancu
nostru îngrijise în scurtul timp de
40—50 ore, cât mai era înainte de
sosirea împêratului. Mai mult, el aler-
gase peste munte, c'o și mai ina-
inte, la Clușiu, de unde adusesese con-
feturi, mezelicuri și cărnuri afumate,
asemenea preparate pentru masa, ce
o pregătea pentru ospétarea Majes-
tății Sale și a suitei strălucite.
Să nu se mire cine-va de acestea,
nici să între în tentațiune de a nu-le
crede. Episcopul Șaguna spusese la
ai sêi, că principela guvernator
Schwarzenberg l'ar fi asigurat, că
Majestatea Sa va da la Câmpeni
lui Iancu diplomă de baron, ér mie
de nobilitate. Rog pe părintele Epis-
cop Popea și pe directorul și profes-
orul de teologiă Ioan Hannea, cari

singuri se mai află în viață din óme-
ni episcopului Șaguna de pe acel
timp, să afirmé séu desmintă aceste
scripte ale mele, cari nule am dela
isvor, ci dela Dimitrie Moldovan,
adjunct la districtul din Alba-Iulia.
A doua și după sosirea mea la
Câmpeni, piața, séu mai bine și
cele două strade ale Câmpenilor, ce
duc spre Scărișóra, Albac și „Găina”,
erau pline plinuțe de ómeni, Români
de tótă etatea și condițiunea. Punct
la 6 ore dimineța, Iancu călare și
c'un stég în colorii naționale româ-
nesci cusute pe un sul lung, pe care
il ținea curmeziș peste oblâncul șie-
lei, trecú printre mulțimea adunată,
lovind cu capetele sulului când pe
unul, când pe altul.
Văđend acesta cu ochii mei și
ne mai putend spera de a mă înțe-
lege cu colegul de odinórá, am cău-
tat și am găsit și eu un cal cu care
să mă duc la „Găina” spre întem-
pinarea și salutarea împêratului. Tre-
cend prin Ponorel și Vidra, când
suiam delul, ce duce dela Vidra de-
sus la „Găina”, pe la mijlocul de-

lului mă întâlnesc cu Iancu. El se
întorcea dela „Găina”, unde pleca-
sem eu. După el mergea un gornic
(pădurar, vighitor de pădure), care
avea la gât peste umér o ploscă de
lemn, cum sunt celea, ce se fabrică
la Braşov și prin cetățile săsesci.
Convenirea acesta m'a frapat și m'a
convins, că Iancu era în stare min-
tală turburată.
— Da bine, frate! Ce-i asta,
unde te duci? Cum vrei să primim
și salutăm noi pe împêratul? îl în-
trebai.
— Cum voiu primi eu pe îm-
pêratul nu-ți spun. Dér am pus pe
mamă-mea pe vârful „Găinei”, ca
să dea împêratului un stég. Ér tatăl
meu, când va trece pe la pórtă nós-
tră, îl va primi, închinându-i un pa-
har de vin. Veđi de spune împêra-
tului acestea.
Pentru-ca cetitorul se-și facă
ideia și să pricepă acesta, trebuie să
scie, că „Găina” are două părți:
una e o poiană mare lungă și fru-
mósă cu livadiă în forma unei me-
se oblungi, încungiuată de tóte

părțile cu păduri seculare. De-asu-
pra acesteia se înalță a doua parte
a movilei, pleșugă și ca de 150—200
metri înălțime, care dominéză par-
tea de jos. Pe această înălțime așe-
dă Iancu pe mamă-sa, ca să dea
stégul la împêratul.
În mijlocul poenei celei mari
ordonă comisarul Eiseneg a se face
o filigoriă (foisor), care era desti-
nat pentru masa séu prândulú
Majestății Sale împêratului. Dela
această filigoriă ducea, séu era desem-
nată cu ramuri mici de cetină, o
cale până în vârful „Găinei”, unde
era postată și aștepta cu stégul des-
vêlit mama Iancului.
Îndată după sosirea Majestății
Sale, comisarul Eiseneg dișe princi-
pelui Schwarzenberg: „Der Iancu
war hier, und ist weggegangen”
(Iancu a fost aici și s'a depărțat).
Cuvintele acestea cătrăniră réu pe
Schwarzenberg. Raportul a fost co-
municat apoi cu adjutantul împêra-
tului, baronul Grüne. În urma acesta
veniră îndată, ca doi bălauri, asupra
mea și mă întrebără, decă e drept

„Noi clicia de trei”.

Da! așa a venit vremea. Ce să faci? Dăr nici noi nu-i vom lăsa în pace până ce dreptatea nu-și va redobândi locul ei.

Călătorescu.

† Dr. Silvestru Morariu-Andrievici.

Archiepiscop al Cernăuțului și Mitropolit al Bucovinei și Dalmației, Președinte al Sinodului mitropolit, Membru al Dietei și al Senatului imperial în casa Magnaților etc.

Sărmana noastră biserică din Bucovina a rămas erăși în veduie — scrie „Deșteptarea“ din Cernăuți. — Neîndurata moarte ni-a luat ce am avut mai prețios, ni l-a luat pe înaltpreasfințitul Archiepiscop și Mitropolit Dr. Silvestru Morariu-Andrievici. Înalt Preasfinția Sa a adormit în Domnul Lună a doua zi de sfintele Paști, la 5 ora dimineții.

Scim, că acest om mare, o viață întregă a muncit numai pentru binele obștească! Două lucruri l-au ridicat tare pe adormitul în Domnul, în ochii lumii, adecă rêvna lui neadormită la împlinirea datoriei și îndurarea lui cea mare de cei sărmani și asupriți. Rêvna la împlinirea datoriei îl făcea să stea tot-una cu cartea și cu condeiul în mână și să nu-și mai cruce sănătatea. El pururea și chiar și acuma la adencă bêtrânețe voia să fiă pildă via pentru alții, făcând cele mai grele slujbe preoțești și archierești, bună-ora călătoria cea grea de astă toamnă la Viena, unde a dat la ministeriul de culte cele 12 cereri în folosul bisericii din Bucovina, apoi serbarea Iordaniei și dese liturgii în cap de eră în biserica seminarului. Indurarea de cei sărmani și asupriți îl făcea să-și ție mâna totdeauna în pungă și să tot scôtă milostenii. Asta vor mărturisii-o mai de ales vèduvele și orfanii, apoi și mulțimea de scolari, cari căpetau ajutor în totă luna. De altminterlea nu se va găsi nici o societate de binefacere în țeră, care să nu fi avut parte de inima cea bună a înaltpreasfințitului Archiereu.

În urma urmelor osteneții cu împlinirea grelelor Sale datorii, și în urma postului aspru, Salele trupesci îi mai scăduseră, eră pe lângă aceea căpetașe înainte de două săptămâni bôla, căreia îi dă influența. Astă bôla rea l'a pus la pat. Ingrijirea cea bună, ce i-a dat'o doftorul, l'a sculat curând din pat, și înaltpreasfinția Sa erăși a prins a umbra și a lucra, dera bôla cea haină l-a întors. Umbra-ai apoi la înaltpreasfinția Sa doftorii cavalerul I. de Volcinski și G. Onciul, cari și ei, nòptea și-au dat totă silința să i ajute, dera nu i-au mai putut ajuta. În Sâmbăta patimelor înaltpreasfinția Sa s'a cerut spovedit, și l-a și spovedit părintele Manase Nastasi dela biserica catedrală din Cernăuț, eră în ziua de sfânta înviere a luat sfânta cuminență. Tot în ziua sfintei învieri a luat

rêmas bun dela membrii familiei, dându-le binecuvântarea părintescă, apoi l-a chemat ceva mai târziu pe inspector reședinței mitropolitane, D-l Ilie Dimitrovič, care e și redactor al „Deșteptării“, și i-a spus să-i condure cele trebuincioșe de înmormântare, de ore-ce vede, că i-se apropie ora morții.

Nòptea spre Lună audend, că bate orariul reședinței 2 ore după miezul nopții, a dis cătră cei ce sta împrejurul său: „La 5 ore voi fi gata.“ Și chiar așa s'a și întemplat.

CRONICA POLITICĂ.

— 8 (20) Aprilie.

Sașii ardeleni își fac de cap cu politica lor slugarnică. Acum n'au avut altă trebă, decăt să felicite și să voteze încredere lui Banffy în congregațiunile dela Sibiu și Brașov. La noi în Brașov s'a ținut în acest scop adunarea comitatului Jota trecută. Scop adunarea de-a se trimitte guvernului Banffy o adresă de felicitare, Sașii mai toți își plecară capul cu supunere, așa că de n'ar fi fost Români și încă cătră-va dintre Sașii așa numiți „verdi“, propunerea ar fi fost primită unanim spre rușinea comitatului. Români însă au protestat cu hotărîre. D-l Dr. A. Muresianu a făcut contra-propunerea, ca adunarea să ia numai cu părere de rău la cunoștință numirea cabinetului Banffy, în care nu putem avea încredere. D-sa a arătat într'o vorbire mai lungă, cât de dușmănoșe sunt tendințele politice ale guvernului față cu naționalitățile. A mai vorbit dintre membrii români d. N. P. Petrescu, sprijinind propunerea d-lui Muresianu. Dr. C. Flechtenmacher propuse să se ia numai simplu la cunoștință rescripțiile ministeriale, și să nu i se voteze încredere. Majoritatea însă a Sașilor moderati, sprijiniți de membrii maghiari a învins propunerea ei de felicitare, însă învingerea morală a fost pe partea minorității.

Pace între China și Japonia.

Alaltăieri s'a încheiat definitiv pacea între China și Japonia. Din partea Chinei a fost încredințat Li-Hung-Tschang, ca să subscrie ultimatul Japoniei. Condițiunile de pace sunt acele, cari le publicaserăm ieri.

„Frankfurt' r Zeitung“ anunță din Petersburg, că sigur există o convenție ruso-franceză cu privire la pașii, ce ar fi a-se întreprinde în Asia ostică. Probabil, că în curând puterile mari vor fi convocate la un congres, la care se vor vedea condițiunile de pace, mai ales pentru-că e vorba de renunțare de teritor chinez în favorul Japoniei.

În cercurile diplomatice din Berlin asemenea domnesce părerea, că convenția de pace chinez-japoneză trebuie să fiă re-

cunoscută din partea puterilor europene, și se pôte că în aceea se vor face încă modificări. Germania, la judecarea convenției, este mai mult îngrijită pentru preponderanța Japoniei în China, în ce privește politica comercială; totuși ea va respecta acțiunea diplomatică a acelor puteri, cari sunt interesate din punct de vedere politic și strategic la concesionile teritoriale ale Chinei.

Peste tot, pressa germană e de părere că interesele europene vor fi foarte jignite în China, decăt Japonia se va usa de poziția ei favorizată pentru exploatare. „Vossische Zeitung“ dăce, că Germania să fiă mai atentă, și că ea are alte interese, decăt de a sprijini pe cătră-va industriași, cei mai mulți baroni engleși de bumbac. „Kreuz-Zeitung“ află din Londra, că Anglia nu are de gând să facă o presiune asupra convenției ruso-franceze, în favorul Japoniei. „Berliner Tageblatt“ e informat, că Japonia nu va lăsa de sine Coreea, ci va duce și mai departe acolo cărma, și va introduce reforme.

Cutremure de pământ în Austria și Italia.

Nisce mari cutremure de pământ s'au simțit Sâmbăta spre Dumineca de sf. Paști în tot sudul monarhiei, și au fost mai cu deosebire violente în Carniol, la Triest și pe litoral. La Laibach două persoane au fost omorite și mai multe rănite în mod grav. În orașele din Carniola populația alarmată s'a afară din case. La Viena un cutremur, care s'a produs la 11 ore și 30 minute, a fost ușor și puțin remarcat. Cutremurul a ținut între 15 și 26 secunde. Pagubele materiale nu sunt pre considerabile. Multe sobe au cădut, edificiul au crepat. Cutremurile s'au simțit aproape pe toate liniile drumului de fer de Sud și mai tare la valea Savei. Surpărî destul de considerabile de pământ s'au produs în Hras-teigg și Sugortava și lângă Trifail.

În Sautal Rodina s'au derămat case; trei copii au fost omorâți; părinții lor au fost răniți; apoi s'au simțit cutremure și în Salzburg, Bozen și Lussipiccolo. În Bosnia și Hertegovina s'au produs niște cutremure undulatorii oătre miezul nopții și cătră 6.45 dimineța; au fost însoțite de bubuituri subterane; primul a ținut 10 secunde. La Agram și în totă Croația, au fost numai căte-va cutremure ușore, cari n'au produs nici o stricăciune.

Cutremurile s'au simțit în Italia, la Verona, la Bellame, la Padua, Veneția, Rovigo, Plaisance, Ferrare, Pesare, Maderrata, Florența, Sienna, Pavia, Ravenna, Reale, Udine și Trovese. Sau derămat căte-va camine. În unele din acesta orașe, cutremurele au fost destul de tari; multe persoane înspăimântate au părăsit casele.

În Austria s'au simțit în Carintia, Stiria,

Carniol și Croația cutremurile au fost mai neînsemnate. Nicăiri nu au fost pagube simțitoare, afară de districtul Stein (Carniol) unde sau derămat numeroșe edifici; multe vite au perit.

SCIRILE ȚILEI.

— 8 (20) Aprilie.

„Atentatul dela Boesig“. Țilele acestea s'a pertractat în sala festivă a palatului justiției din Budapesta, un proces de presă, care ne interesază de aproape și pe noi. Pe banca acusaților au stat patru gazetari unguri, între cari și famosul deputat Horvath Gyula, redactor șef la diarul „Magyar Hirlap“. Obiectul acestui proces l'a dat calumnia miserabilă, ce a aruncat-o numita fôia asupra preotului român Ioan Pop din Boesig, dăcând despre el, că ar fi făcut atentat asupra monarhului său, când Majestatea Sa s'a reintors de la manevrele din Boroș-Ineu. Două-deci și șapte de martori au fost chemați la acest proces, între alții și canonicul Lauran dela Oradea-mare, apoi fostul ministru Hieronymi, vice-comitele Aradului Sztarmay, etc. etc. La 3 ore d. a. s'a început ascultarea martorilor. Cel dintăiu a fost ascultat canonicul Lauran, care prin mărturisirile și purtarea lui — dăce raportul telefonic al „Dreptății“ — a scandalizat întreg publicul românesc. Intre altele Lauran a dis, că ar dori să se impace partidele și preotul român să-și retragă acusa. A vorbit apoi căte toate despre catolicism și patriotism, dăcând, că un bun catolic trebuie să fiă și un patriot. — Martorii cei mai sârșinați au spus, că a fost cu neputință săvârșirea unui atentat. După sfârșirea cu martorii, s'au început pledoariile. Representantul acusatorului, adecă d-l avocat Top din Arad, și-a susținut acusa pentru vătămăre de onore, cerend tribunaleului să dea satisfacția celui vătămă și să pedepsescă pe culpabili. În urma verdictului condamnat al curții cu juraii, tribunalul a pedepsit pe: Horvath Gyula cu 7 zile temniță ordinară și 50 fl. amendă; pe Fenyö Sándor, redactorul responsabil, cu 20 zile arest ordinar și 60 fl. amendă; pe Markus Miksa cu 4 zile arest ordinar și 40 fl. amendă și pe Kohn David cu 3 zile arest și 20 fl. amendă.

— o —

Din Sebeșul-săsesc i-se scrie „Revis-teii Orăștiei“, că în săptămâna trecută a fost acolo un tîrg de oi, care a lăsat în urma sa amintiri triste. Ômenii bêtrani dăce că nu-și aduc aminte să fi fost vre-odată un ast-fei de tîrg. Părechia de oi cu miei s'a vîndut de căte 6—9 fl., er miei se vîndeau bucata cu căte 20—50 cr. Ba lucru ne mai pomenit, s'a vîndut părechea de miei chiar și cu 35 cr.

— o —

Esundarea Dunărei în România. Din T-Severin se telegrafiază, că 8 Duminecă

că Iancu a fost acolo și că s'a depărtat. Constatând fapta, am răspuns: „Aber ich bin hier, bitte zu befehlen“. Rêspunsul acesta însuflești pe cei mai mari, ei mă ținură în ochi și mă comandară, că dimpurună cu Balint să mergem înaintea împăratului.

În dreptul caselor lui Iancu, tatăl acestuia sta îmbrăcat, în adevăr, în haine de sêrbătore și aștepta pe Majestatea Sa dinaintea porții c'un pahar plin cu vin. Intorcendume cătră Majestatea Sa, am dis: „Dieser Mann ist der Vater von Iancu“. Rêspunsul fu: „Fort, fort!“.

Era pe înserate și mai aveam a face cale de 1½ ore până la Câmpeni, unde am ajuns târziu cam pe la 9½ ore. Poporațiunea și clerul aștepta la capul Câmpenilor, cu arc de triumf și frumoșe orațiuni, cari însă nu s'au putut vedea și ține.

După-ce Majestatea Sa intră și se aședă în locuința apotecarului Kalcher, principele Schwarzenberg eși afară la porța acelei case, unde ne aflam cu toții cei ce eșiram să sa-

lutăm pe înaltul ôspe. Dând cu ochii de mine, Schwarzenberg dăce: „Sagen Sie der Gestlichkeit, das sie Morgen früh 5 Uhr sich vorstellen soll; sagen Sie dasselbe dem Bezirksrichter, und sagen Sie auch dem Iancu, dass wenn er wünscht, von Se. Majestät empfangen zu werden, auch erscheinen soll“.

Etă d-lor dela „Kolosvár“, că Iancu nu numai n'a fost respins dela audiență, ci din contra a fost pofit, provocat formal, și încă nu între patru ochi, ci în mijlocul stradei, așa dăcând „în foro publico“. Și când s'a întemplat acêsta, erau de față protopopii Mihali, Patita, Absolon, Balint, mai mulți preoți și bărbați civili, era de față judecătorul Tănase, er la spatele mele era însuși Iancu. În urma cuvintelor lui Schwarzenberg, m'am întors cătră cei din jurul meu și am dis: „ați audit!“ apoi am luat pe Iancu la o parte și l'am întrebat, că ce pôte fi cauza și cine l'a îndemnat să refuze audiența în l'ipul acesta. În loc de răspuns, el mă întrebă, că dusu-s'a

împăratul să ia stégul dela mamă-sa și că bcut'a din paharul, care i-l'a închinat tată-său; eră eu dăcându-i, că de unde să scie împăratul despre acestea, s'a smâncit de subsuora mea și a plecat fără a dăce un cuvânt. Er cumcă și la „Detunata“ a fost provocat tatăl lui Iancu de cătră Schwarzenberg, prin mine, ca să se presente în Alba-Iulia și din Sibiu au stărut cei din suita împăratului, prin Metropolitul Șuluțiu, ca să se prezente în Clușiu la Majestatea Sa, sunt fapte și încercări, cari se vor descoperi din scrierile și scrisorile celor de atunci. Eu am mângăierea și mulțămirea de-a fi scris și descoperit acestea atunci, îndată după-ce s'au petrecut, ceea ce se va pute vedea, decăt va căuta și afla cineva „Gazeta Transilvaniei“ din acel timp*). Confrontând cele scrise acum, cu cele publicate atunci, se va convinge și necredinciosul și rătăcitul „Kolosvár“, că eu am scris purul adevăr, ceea ce nu pot face

*) Veđi Nrii 63, 64 din „Gazeta Transilvaniei“ 1852.

mincinoșii, cari ori de căte-ori spun și istorisesc un lucru, nici-odată nu-l arată în una și aceeași formă, ci tot-deuna variază cu spusul și enaratul minciunii.

Aceste cred, că probază în destul, cumcă „conducătorul bandiților“, fratele și amicul meu de bine și suferințe, Avram Iancu, nu numai, că n'a fost primit ci a fost chiar provocat a se presenta înaintea Majestății Sale împăratului Francisc Iosif.

Va urma naturalmente întreba-rea, pentru ce n'a vrut Iancu nici-decăt a se prezenta la împăratul?

Acêsta întrebare cred eu, că e răspunsă și deslușită prin cele ce am spus până acum. Cei ce cred, că Iancu ar fi fost invitat de Bărnăț se facă acêsta, se înșelă rău. N'a fost Iancu om așa de închis, atât de egoist, ca să nu comunice secretele sale cu cei de un principiu, de o credință și de o țintă cu el. Intre aceștia am figurat primo loco eu, dela care a cerut el în multe rânduri sfat și îndrumări, pe cari le-a și urmat. Un lucru așa de

pană Luni trecută Dunărea a crescut cu 3 metri. Din Ostrov se comunică cu data de Luni că apele continuă a crește, acoperind toate ostrăvele până la Călărași. La punctul Derwent apa a ajuns la o înălțime de 2 metri și a trecut și peste șoseaua cea nouă. La Oltenița, Dunărea a inundat sămănăturile din jurul orașului; apele au ajuns până la dig. De Luni până Marți la ora 11 dimineața apele Dunărei au crescut, la Oltenița cu 20 cm. Recolta de rapiță de pe moșiile vecine este pe jumătate acoperită. Administrația a luat măsuri pentru apărarea digului. La Turnu-Măgurele Dunărea debordând, a inundat viile și parte din locurile de fânețe. Din Giurgiu se telegrafiază cu data de 4 Aprilie, că comuna Gostinu și cătunul Flămânda sunt împreunate de apă revărsată din Dunăre. Șeful local al regiei a luat măsuri spre a se trimite vase în ajutor.

—o—

Bôle de vite. În comuna Beșineu (Heidendorf) din comitatul Bistrița-Năsăud a perit un cal de arsură de splină. La 7 cai ai escadronului 5 dela regim. 2 de husari din Cisnădiă s'au constatat bôle de gură. În comuna Prihodești din comitatul Hunedorei a perit o vită cornută asemenea de arsură de splină.

—o—

Cunună. D-l Ioan N. Gâțeu și d-ra Iudita B. Tipeiu se vor cununa Duminecă în 16 (28) Apr. c. în biserica Sf. Nicolae din Zărnești. — Fiă în cés cu noroc!

Sciri telegrafice.

Budapesta, 20 Aprilie. După cum anunță „Correspondența ungară”, la porunca Majestății Sale a monarhului se va înființa în curând în Budapesta dignitatea unui *nou mareșal ungar* și se va publica numirea contelui Ludovic Apponyi ca *mareșal de curte ungar*.

Budapesta, 20 Aprilie. Nunțitul papal Agliardi a făcut erî vizită ministrului de culte și petrecu la el 3 sferturi de oră. Obiectul conversării îl formă mai ales *politica bisericească*.

Viena, 20 Aprilie. După-ce între guvernul austriac și ungar nu s'a putut stabili o învoiere privitor la trecerea administrației liniei ferate așa numite de Sud (Südbahn) în mâna statului, pertractările se vor continua săptămâna viitoare în Budapesta.

Viena, 20 Aprilie. Ministrul ungaresc s'au reîntors la Budapesta.

Pojun, 20 Aprilie. Trei persoane au murit cu simptome de *coleră*. Între locuitorii domnesce mare con-

sternare. Cadavrele celor morți s'au trimis la Budapesta pentru cercetare.

Titel, 20 Aprilie. Valurile Dunărei rupseră cheul. 30.000 jugere de pământ stau *sub apă*.

Belgrad, 20 Aprilie. Alegerile de erî decuseră în liniște. Până acum au fost aleși 109 progresiști și 11 liberali.

Producțiuni și petreceri.

Producțiunea sodalilor români din Brașov. Este o nemerită și norocită hotărîre, ce a luat-o societatea sodalilor români de aici, de a-și aranja producțiunile sale împreunate cu joc la Crăciun și la Paști, căci în aceste sărbători masa cea mare a publicului este rîvnitoare de asemenea petreceri, cari le oferă o bună și variată distracție. Și acum ca și de altădată petrecerea a fost de tot reușită. Un public foarte numeros, de nu mai încăpea în sală. S'a și vădit că în socotela casei, care a arătat un câștig curat de peste 100 fl.

Tinerii sodali au dovedit la producțiunile lor mult zel și sirguintă. Corul lor condus de d. Kroupa a făcut cel mai bun efect.

Declamațiunile au fost asemenea viu aplaudate, d-l I. Furnică s'a purtat brav, er d-l Iie Savu a declamat cu mult talent și haz două aneodote de Speranță. În fine s'a jucat o piesă teatrală, în care au debutat d-nii: G. Purcărea, N. Balea, G. Loga, I. Preșmereanu, I. Ardeleanu și d-rele Elena Puiu și Alexandrina Tocanie. Dăcă siliuțele lor n'au reușit mai mult, cauza a fost de sigur și alegerea nepotrivită a piesei. Comedia „O noapte furtunoasă” de Caragiale nu este nici de cum pentru publicul nostru de aici.

Acăsta a simțit-o și conducătorul producțiunii, căci a redus mult din numita comedie. Numai cât prin acăsta s'a slăbit efectul întregii reprezentațiuni. Suntem ce-i drept săraci de piese mici teatrale potrivite pentru asemenea ocaziuni, dăr dăcă nu găsim originale, de ce nu s'ar puté traduce și localiza piese bune străine de cătră omeni noștri cunoscători și pricepători.

Producțiunea cu dans, arangiată de tinerimea din *Feldiöra* (lângă Brașov) în 3 (15) Aprilie c., a avut un succes frumos. După o frumoasă vorbire de deschidere, rostită de d. I. Micu junior, urmă producțiunea corului, condus de d-l paroch Micu. Coriștii au fost mult lăudați și aplaudați. Cu același succes s'a produs și d-l I. Vlădăreanu, fiind de asemenea foarte aplaudat.

Urmă dansul, începând cu „Călușurul”, care a plăcut mult publicului. Petrecerea peste tot a fost animată și frumoasă. Ea ar

fi meritat să fiă altfel cercetată și din partea Românilor, căci numărul óșpeților streini la acăsta petrecere a trecut pe al Românilor. La acăsta ar fi contribuit, după cum se dice, și d-l învățător Taus, care se fi mișcat toate petrele pentru de-a împedeca pe popor să ia parte la petrecere. Acăsta, dăcă este așa, nu-i póte servi spre onóre d-lui Taus, care de-altmintrelea are mari merite la întemeierea corului din *Feldiöra*.

Români din acăsta comună s'au purtat până acum foarte brav în toate privințele. Dorul de-a înainta și de-a se face vrednic de numele lor de Român, i-a unit între sine, și cu puteri unite au mers mereu înainte, căci Dumneșu ajută celor ce se iubesc unii pe alții și trăesc în înțelegere frățescă. Ar fi mare păcat pentru ei, dăcă ar lăsa acum să se vire zizaniile între ei, și în loc de-a se sprijini împrumutat, ar începe să se hulăscă și să-și facă réu unii altora. De asta să-i ferescă Dumneșu pe frații noștri din *Feldiöra*, căci îndată ce buna înțelegere și dragosta frățescă nu va mai fi între ei, binecuvântarea lui Dumneșu îi va părăsi.

Un prieten al tuturor.

Cestiuni școlare.

Câteva observațiuni asupra conspectului d-lui Ioan Vancu.

În numărul de Duminecă dela 14 (26) August al „Gazetei Transilvaniei” din 1894 am cetit apelul datat din Șiria al d-lui Vancu, în care își recomandă colegilor săi opul intitulat: „Conspect săptămânariu al materialului de învățământ propus în școala română populară”.

În apel între altele dice: „împărțirea e așa făcută, ca să corăspundă tuturor pretențiunilor didactice, ba chiar împrerjărilor locale și temporale în conformitate fiind cu planul de învățământ consistorial și ministerial”.

Ca învățător tiner, îndată după cetirea apelului, am și procurat conspectul sus numit dela tipografia diecesană din Arad, dăr frunșărindu-l până la stărșit, l'am aruncat la o margine cu alte hărtii nefolositoare, de unde astăđi, după odihnă de 7 luni, éráși mi-a venit în mână.

Privindu-l mai cu de-a măruntul afu într'ensul lucrurii, pe cari nu le pot lăsa fără de-a face câte-va observațiuni.

Titula cărții este: *Conspect propus în școala română populară*. Ei bine. Precum arată titlul acesta, și precum se vede și în apel, unde dice „în conformitate cu planul de învățământ consistorial și ministerial”, d-l autor și-a plănuit un lucru foarte vrednic de laudă; însé trecând dela titlu mai departe la cele dinlăuntru, vėd, că a pierdut direcțiunea, a pierdut drumul, a

schimbat planul ales spre a-și ajunge scopul. Să vedem acăsta:

Conspectul e alcătuit pentru școalele *poporale române din Ungaria*. D-l autor a pierdut însé din vedere, că școalele populare române în Ungaria sunt de 2 caractere: școala română populară *comunala*, și școala română populară *confesionala*. În școala română comunala se predau cele prescise de planul ministerial, er în școala confesionala cele prescise de planul consistorial.

Ca învățător la o școala română comunala, cetind apelul, m'am bucurat, cređend, că în conspectul acela voi afla și planul ministerial împărțit pe săptămâni, ceea ce mi-ar fi înlesnit foarte lucrarea, dăr m'am înșelat tare.

La compunerea conspectului, d-l autor a avut în vedere numai școala confesionala cu 6 clase, sub conducerea numai a unui învățător. Acăsta o arată împărțirea materialului, pe care nu-l aduce în legătură din săptămână în săptămână, ci din clasă în clasă, adecă, ce începe nu continuă în săptămâna viitoare, ci în clasa următoare tot în aceeași săptămână; începe propunerea unui lucru în cl. II, îl continuă în cl. III și-l isprăvesce în cl. IV-a. Toomai așa face, ca și când în cl. II am vorbi despre capul omului, în cl. III despre trunchiu, în cl. IV despre membre. Am vorbit despre întreg omul, ce e drept, dăr ore scie-l fiesce-care clasă?

Óre ougetatu-s'a d-l autor, că școala confesionala cu 6 clase sub conducerea unui învățător la noi séu că nu există, séu dăcă da, atunci numărul lor e foarte mic; tot asemenea și școale comunale române.

Sunt școale cu 6 clase regulate, mai ales în Bănat, unde comunele sunt foarte impopulate, dăr nu cu unul, ci cu 2, 3, 4, 5, orî chiar 6 învățători, de unde urmază că un învățător conduce 2, 3, er în cele mai multe cazuri numai o clasă.

La o asemenea școala mă aflu eu, fiind sub conducerea mea cl. III și IV. M'am apucat dără să estrag din conspect dintre rubricii materialului claselor III și IV, — de care am lipsă, — din toate studiile, împărțit pe săptămâni de d-l Vancu. (Trebuie să spun, că cartea e împărțită orisontal în 6 părți, despărțind clasele, și vertical în 16 părți, despărțind studiile de propunere, cari urmază în rândul următor: Esercițiile intuitive, religiunea, scrierea și cetirea, gramatica etc.) Dăr ce să estrag? Legătura între părțile aceluiași studiu din săptămână în săptămână, ca-n palmă! Ca să dovedesc acăsta, citez aici următoarele: din geografia în săptămâna a 12 în cl. IV propune: „*locurile și ridicăturile din hotarul comunei, a cercului și comitatului în genere*.” În săptămâna următoare (13) ține repetiția generală e celor propuse în săptămânile 8, 9, 10, 11 și 12. În săptămâna următoare (14-a) propune: „*dăcă se află în comună numirea lor*”.

mare importanță mi l'ar fi comunicat și mie, póte și lui Balint, și s'ar fi nevoit a ne îndupleca și pe noi, ca să primim sfatul lui Bărnuț, ca astfel să fiă mai mare rezultatul, fiind solidari. Dăcă Bărnuț ar fi fost atât de ușurel, încât să dea lui Iancu un astfel de sfat, cred, că mi-ar fi scris și mie, care am fost cel mai adict discipul al lui, și cu care a corespondat până după desființarea dietei din Transilvania, ca să tac de Balint, care îl și susținea la universitatea unde studia. Ca să fi voit Iancu a se răsbuna pentru espulsarea sa din partea poliției din Viena, orî că ar fi făcut-o îndemnat de maghiaróna fată a lui Kalcher, cu care avea relațiuni amoróse, nu o pot crede. Iancu a avut un caracter grav și nu a dat nici odată semne de om vindicativ și ușurel.

*

Că ce fel de intențiuni și res va fi avut atunci Majestatea Sa împératul și guvernul séu, nu sciu. Ceea ce sciu însé e, că petrecând eu împreună cu Balint, pe Majes-

tatea Sa la Sibiu, a doua și după sosire, am fost invitați la dejun de baronul Hie, adjutantul principelui Schwarzenberg, și vorbind de politică, acesta ne declară următoarele: „*Die kleine Walachei müssen wir haben*”....

Cu acăsta ocaziune imi puse baronul Hie și mie decorațiuni pe piept.

*

Adversarii noștri, cari dela refusul lui de a se presenta și de-a saluta pe Majestatea Sa, până la injuriosul ordin al ministrului Perczel, au tot lădat pe Iancu, și cari pe la 1876 —77 într'o piesă teatrală, ce au jucat-o prin unele orașe ale Transilvaniei, l'au chiar apoteosat, ca pe-un erou, n'ar trebui să uite, că istoria se repetesce, și că cele ce s'au petrecut în 1848/49, se pot repeta în viitor sub altă formă și între alte împrerjări, și că póte să vină timpul, în care, ca și în 49, nu numai să ne blasteme și injure ca acum, ci să umble cu pălăria în mână după prietinia și ajutorul nostru. Peste tot, ei ar trebui să scie, séu dăcă

n'au sciut până acum, să scie de aci înainte, că precum un om privat mai bucuros suferă o bătaie, decât o injurătură, o blasfemiă — așa o națiune.

Generațiunea viitoare va uita póte și nu va mai pomeni maltrătarile de toate dillele ale gendarmierii de astăđi, sentințele cele trase de pěr ale tribunalelor și pe cei condamnați prin acestea. Dăr injuria, ce ni-s'a făcut, confiscându-se bagatela sumă, ce a conferit-o mai mult „*miseria plebs contribuens*”, și opréla, ce s'a făcut cu 15 dle arest și 100 fl. glóbă pentru cei ce vor cuteza a mai contribui — nu o vor uita și ierta decât atunci, când acest ordin se va desavua și contramanda. „*Maneat ita mente repostum iudicium Paridis. Spreteque injuria formae et genus invisum raptique Ganimedidis honoris.*”

Póte să se stingă întreg némul românesc și némul mândrei națiunii maghiare — dăr Munteni rămași pe virfurile munților, ca odinióra Noe în corabiă, tot vor cănta:

Iancul dela Vidra plécă
Ca dreptate să ne facă.
Frunđa verde crastavete,
Dómne ține pe Axente...
Pe delu Felécului
Trece óstea Iancului.
De-alungu Mureșului
Stă óstea Severului.

Brașov, 9/4 1895.

I. Axente Severu.

Reetificare. În foiletonul din Nr. trecut al „Gazetei” de Duminecă s'au strecurat câte-va erori de tipar. Așa pe pag. 3 colóna 2, unde se vorbesce despre marșruta ce avea s'o facă împératul prin Transilvania, să se cetescă astfel: *Dobra, Deva, Săcărâmb, Brad, Abrud, Roșia, Auraria (Zlatna), Aiud, Alba-Iulia*. — La pag. 4 colóna 2 în loc de: „*Herr President, Axente hat nie Urlaub*” să se cetescă: „*Axente hat ein Urlaub*”. Tot la aceeași pagină și colóna în loc de Carchez să se cetescă *Corchez*, în loc de Teor să se cetescă *Teoc*.

A cui numire să se afe în comună? Eu nici decum nu pot găci, că a cui numire voesce d-l Vancu a propune, de-orece în săptămâna trecută a repețit și n'a predat nimica nou. Aici și în alte locuri se vede foarte bine, că d-l autor aduce clasele, er nu săptămânile în legătură, căci tot în rubrica aceea, de-asupra clasei a IV, se află materialul cl. III din săptămâna a 14-a: *Isvor, pârâu, viu, vale, lac.....* In loc de a lăsa numirea lor pe săptămâna viitoare pentru cl. III fără nici o cugetare, o transpune în cl. IV tot atunci. Unde e mintea?

Mai departe întreb pe d-l autor, decât în timp de 12 săptămâni (3 luni) cu cl. IV numai numele riuilor, văilor, lacurilor etc. din hotarul comunei a ajuns a învăța, când va învăța aceea, ce prescrie planul în timp de 5—6 luni?

Dér să vedem mai departe legătura dintre părțile geografiei. In săptămâna a 15-a propune în cl. IV-a: „*Aerul atmosferic*“, er în sept. 16-a „*arătarea lor pe mapă*“. Ce să arate pe mapă? Aerul? In sept. a 17-a: „*Oficialii aceloră în general*“. Ai cui oficiali, d-le Vancu? — In sept. 21 propune: „*districtul I și II-lea, cu privire la rurile Ungariei în special!*“ Ce vorbe sunt acestea? Care-i districtul I și care-i al II-lea? In Ungaria sunt 6 districte, dintre acestea d-l Vancu propune 2, pe celelalte le aruncă în cenușe, căci nu le mai află nicăiri în carte!

Cu ce sciință pedagogică predă în sept. 10-a în cl. IV-a: „*Cercul pretorial și comitatul*“, er lucrurile de dinaintea nasului, precum sunt ridicăturile, rurile etc., din hotarul comunei, numai în săptămâna a 12-a? Cunoește d-l autor principiul: „*să înaintăm dela lucrul cel simplu la compus, dela cel cunoscut la necunoscut, dela cel de aproape la cel de departe, dela ușor la greu*“? etc.

Mai luminat își arată d-l Vancu iscusința pedagogică la împărțirea matematicii (socotei) în cl. IV-a. Deja în săptămâna a 5-a, când copiii sunt, putem dice, mai numai cu sciinta din cl. III-a, adecă cu cunosciinta numerilor până la 1000, propune: „*adunarea frânturilor vulgare*“, (in sept. 6-a odihnesce la culesul viilor, in sept. 7-a repeșese), in sept. 8-a „*subtragerea cu frânturi în prelegere publică.....*“, in sept. a 9-a și 10-a „*îmulțirea cu frânturi*“, in sept. a 12-a „*divisiunea cu frânturi*“. Dela frânturile acestea apoi in săptămâna a 15-a cade, ca un măr putred diu vârful pomului, la: „*ocupațiunii din împărțirea cu 2 numeri până la 20*“. Puf! D-l Vancu urmază pe loar cel cu aripă de cără. Voind a se sui în nori, cade la pământ și-și frânge capul. Sărmană minte, sărmană pedagogiă, sărmani școlari, rău vă mai frânge d-l Vancu din „*sötét-Világos*“! Sărmane coleg Vancu, te compătinesc, că ai pierdut timpul cel scump, ai stricat atâta hârtiă pentru așa ceva! Acesta este fructul a 9 ani de praxă? Mai bine ar fi fost, decât in timpul acela ai fi zăcut in umbră pe erbă verde cu o carte pedagogică în mână; și-ai fi recreat și trupul și sufletul, căci: „*s'a scormut muntele și-a născut un șorecel*“.

Interesant predă d-l Vancu și esercițiile intuitive. Din acestea numai atunci ține prelegeri, când are voie bună, când nu, nu ține. In săptămâna a 2-a e trist, și de aceea le predă numai în clasa I. In sept. a 3-a e mai vesel, se apucă și de cl. II; in sept. a 4-a și mai vesel, se apucă și de cl. III. La culesul viilor (sept. 6 a) apoi oapătă voie bună, care ține în săptămânile 8 și 9. Aici eră se întristază (dără că ce s'a fiert mustui, de s'a înăcrit) și nu le mai predă 5 săptămâni in cl. III, er în a 16-a săptămână erăși începe, ba în a 17-a zelul i se ridică la gradul superlativ, și d-l Vancu le predă și in cl. IV. Acum își ia apoi adio dela clasele III și IV până sosese erăși a 17-a săptămână a anului viitor. Frunză n buză.

Afară de acestea, d-l Vancu mai arată și puțină comoditate și nepăsare de oficiu. Precum am dis mai sus, conspectul e făcut pentru școlele române populare, dintre cari cele mai multe, putem dice 6 din 8 părți, sunt confesionale și 90% dintr'acestea sunt a sate. Timpul de prelegeri la acestea

ține 8 luni (după „*Regulament*“) séu 240 zile. Din acestea sunt a se subtrage 32 Dumineci, 32 Joi (séu 64 de Miercuri și Sâmbete după améd), vre-o 20 sârbători mari; cu totul = 84 zile. Acesta nu-i destul! In săptămâna dintăi a anului, adecă 6 zile, d-l Vancu le petrece cu „*compunerea conscrierii și facerea diarului de clasă*“. Ore nu se pôte face conscrierea inaintea începerii anului de scôla, și nu în 6, ci în 3 zile, er diarul se pôte face și in timpul dintre prelegeri, dimineța, între orele 11 și 2 la la améd și după 4 ore séra? In Septemvre, Octomvre, când se întâmplă conscrierile, ziua e lungă, putem lucra destul, decât vrem. Urmază erăși o săptămână de lenevire pentru d-l Vancu: „*culesul de cucuruz și de vii*“. Ce e drept, trebuie o săptămână, ba dór și mai mult, decât la cules de vii vom lua satul de-a rândul să probăm mustul de bun in totă casa, precum durere, fac încă foarte mulți afară de d-l Vancu.

Mai târziu urmază feriile Nascerei de 7 zile (ar fi destul 4) și feriile Invierii de 14 zile, când ar fi destul 6, precum și prescrie planul școlelor comunale. Să vedem: 32 Dumineci, 32 Joi, 20 sârbători mari, 6 zile culesul viilor, 6 zile la Crăviun, 12 zile la Paști, la olaltă 108 zile de lenevit și 132 zile de lucru. Nu te-ai cugetat, d-le Vancu, că vor fi învățatori, cari și in timpul acela lucră, când d-ta te odihnesci?

Imi pare foarte rău, d-le Vancu, că suntem așa de departe unul de altul, căci mi-ar plăcé mult să mă conving in persônă despre rezultatul propunerilor d-tale, făcute după conspectul acesta.

In fine rog pe acei onorați colegi, cari și-au câștigat deja conspectul d-lui Vancu, a nu schilăvi mintea fragedă a copiilor cu el; er pe aceia, cari au fost mai isteți, ca mine, și nu l'au cumpărat, îi sfătuesc, decât le trebuesc *maculatură*, s'o procureze din altă parte, căci cu 1 fl. 55 cr. se pot cumpăra 30 kgr., er nu 4 côle, ca dela d-l Vancu.

Erm. Sandru.

Prospect

pentru a II-a emisiune de acțiuni a institutului de credit și de economii „*Albina*“ in Sibiu.

Adunarea generală din 27 Martie a. c. a acționarilor „*Albinei*“, ținând cont de progresul îmbucurător al afacerilor institutului nostru și de datorințele acestuia față cu creditorii și deponenții săi, — cu concludusul Nr. VII. a decis, a pune desvoltării institutului și pe viitor o basă mai largă și corêspunđătoare atât prestigiului, ce și l'a eluptat, cât și recerițelor timpului, prin urcarea capitalului social, deocamdată cu suma de fl. 300.000.—, împărțită pe 3000 acțiuni a fl. 100.

Intru esecutarea acestui concludus direcțiunea deschide prin acêsta subscripțiunea la a II-a emisiune de acțiuni a institutului „*Albina*“.

In vederea dispozițiunilor §-lui 7 al statutelor, adunarea generală a rezervat acțiunile acestei emisiuni in primul rând pentru acționarii de până acum ai institutului, cari vor avé dreptul de preferință de a subscrie cu prețul nominal de fl. 100 atâtea acțiuni noué, câte acțiuni din prima emisiune sunt scrise pe numele lor in cartea acționarilor.*)

Insinuarea pentru subscriere au s'o facă acționarii cel mult până la 15 Iunie a. c. pe lângă prezentarea acțiunilor scrise pe numele lor.

Prețul acțiunilor se va răspunde in sensul §-lui 9 din statute in 5 rate trimestrale de câte 20%, și anume:

*) Abateri dela condițiunea, că acțiunile vechi să fie scrise pe proprietarul actual, se pot admite numai la erediți, cari vor dovedi, că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți la ereditare după răposatul, că s'au întreprins pașii pentru pertractarea lăsemântului, dar acêsta nu s'a terminat încă. In s'e și acêsta excepțiune se va puté admite numai până la termenul fixat pentru insinuarea optării. Astfel de acțiuni se vor estrada îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

- I. rata până la 1 Iulie 1895;
- II. " " " 1 Octombrie 1895;
- III. " " " 1 Ianuarie 1896;
- IV. " " " 1 Aprilie 1896;
- V. " " " 1 Iulie 1896.

Se pot plăti însă și mai multe rate, séu prețul întreg de-odată.

Față cu acționarii, cari nu vor plăti ratele regulat, se va aplica §. 10 din statute.*)

Acțiunile noué se vor estrada cu datul de 1 Iulie 1896 sub număr identic cu ale celor vechi + 3000, și vor participa la *dividenda anului 1896*, din care causă după ratele ce se vor solvi după 1 Ianuarie 1896, sunt a se răspunde și 5% interese dela acest termin. Pe anul 1895 acționarii vor primi după sumele solvite 5% interese pe timpul dela sosirea banilor la casă până la 31 Decembre 1895.

Acțiunile din a II-a emisiune, cari până la 15 Iunie a. c. vor rămâné neopțate, se vor reserva tot pentru acționarii vechi, însă cu prețul de fl. 200.

Termenul și modalitățile subscrierii acestor acțiuni se vor publica la timpul séu. Sibiu, 8 Aprilie 1895.

„ALBINA“

institut de credit și de economii in Sibiu.

Directorul esecutiv:

Cosma.

Literatură.

Memorii din 1848/49 de Vasilie Moldovan, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui esemplar e: 50 cr. séu 1 corônă, plus 5 cr. porto postal; pentru România și străibătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: *Trnjan H. Pop*, publicist, *Brașov* (Brassó) séu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*“. Domnii abonenți ai „*Gazetei*“ își pot procura acêsta scriere de-odată cu reînnoirea abonamentului *t-ilunară la fôid*.

Lumea Ilustrată. Prin acêsta onor. cetitori sunt rugați a cere, fiă la librărie, fiă la un colportor, să li-se arate broșura I-a a revistei *Lumea Ilustrată* anul al III-lea, și in cas de a o găsi pe plac, să binevoiescă séu s'o cumpere cu numărul, séu să se aboneze. Prețul broșurei este un leu, un nr. 50 bani. După mărturisirile chiar ale publicului, *Lumea Ilustrată*, prin cuprinsul ei literar foarte bogat și variat și esecuția ei elegantă și estra-ordinar de luxosă, este o revistă cât se pôte de interesantă, așa că chiar și persônele, cari nu cheltuesc nici-odată bani pentru o carte, o fac totuși cu plăcere pentru *Lumea Ilustrată*. Tot d'odată atragem atențiunea cetitorilor asupra prè interesantului roman *Uci-gașa* de Carl Emil Franzos și rugăm a se cere la librării cum și la colportori speciali un nr. de probă. In localități unde nu se află in deposit *Lumea Ilustrată*, amatorii sunt rugați a ne inainta 1 leu in mărei postale, și imediat vor primi un număr de probă (1 broșură nr. 1 și nr. 2).

Administrațiunea revistei *Lumea Ilustrată*, București, Hotel de France.

ECONOMIA.

Gunoii și plugăritul.

(F i n e.)

Gunoii se transportază de obicei atunci, când plugarul nu prea are alte lucruri: primăvêra și toamna; n'ar strica însă, decât și peste iernă, când e timpul mai môle, s'ar încerca transportarea lui cu sania, mai cu sêmă pe locurile delôse, unde cu carul numai cu mare greutate se pôte transporta. După-ce astfel s'a

**) §. 10. Pentru ratele de acțiuni, cari nu s'au numărât la termenul fixat, sunt a se plăti institutului 5% interese de întârziere.

Acționarilor, cari n'au numărât la termen vre-o rată, li-se pune, prin publicarea numerilor acțiunilor respective in foile societății (§. 4), un termin peremptoriu de șese săptămâni, și decât nici până la espi-rarea aceluia nu vor face versămintele cerute, atunci sumele plătite de ei mai înainte cad in folosul institutului, er titlurile acțiunilor lor se anulează și sub aceeași număr se emit alte titluri de acțiuni. Anularea se publică.

transportat, séu că se face nisce grămeți mai mari de pământ, lăsându-se in starea acêsta până când se pôte imprăscia, séu că îndată se imprăștie din car pe loc (agru), eră locul se ară îndată, ca gunoii să se pôtă amesteca și intrupa cu pământul, pentru a-l îmbunătăți și îngrășa, ca sêmănăturile de pe el să afe tôte cerințele (condițiunile) pentru incolțire, vegetare și cócere.

Câtățimea séu cantitatea de gunoi, ce trebuie pusă pe loc, se deosebesc după soiul pământului. In pământurile mai rele se duce gunoi mai mult, er în cele mai bune mai puțin. S'a adeverit mai departe, că pământurile rele, cultivate cu grâu séu scără, abia dau de douș până în trei-ori mai mult rod, decât a fost sêmența, pe când gunoite, ele pot să dea de cinci până in șese-ori mai mult, decât a fost sêmența. Acêsta o sciu și plugarii noștri, de aceea îi audim adese-ori dicând: „*dacă duci gunoi la loc, Dumneșeu îți dă noroc*“.

Din acestea ne putem explica ușor, pentru-ce nu se pôte purta plugăritul (agricultura) fără vite, și pentru-ce pământurile ômenilor fără vite, cari le lucră in parte (părțișie), se sârăcesc pe încetul de tot așa că cu timpul nu mai dau nici un rod.

Pentru-ca să se vadă la ce pierderi mai este supus pământul prin desele recolte numai in decursul unui singur an, vom arăta aci, că cartofii (crumpenele), de pildă, absorb dintr'un hectar (cam 2 jugăre) 265 chilograme materii nutritôre, cucuruzul 280 chgr., grăul 175 chgr., fêul natural 300 chgr., er trifoiul roșu 320 chgr.

Din acestea se pôte socoti ușor, la ce pierderi însêmenate de materii nutritôre sunt espuse pământurile cultivate cu bucate și fênașele, și ce ar urma, decât ele nu s'ar mai îmbunătăți din când in când prin gunoie. Prin gunoie dăm înderét o parte din materiile nutritôre, ce am fost luat de pe pământ, când am cules de pe el bucatele séu fênul.

Gunoii vitelor este pe cele mai multe locuri fundamentul și isvorul de bogătiă pentru plugărit, de-ore-ce fără gunoi bucatele așa s'ar face de slabe și mărunte, încât nici măcar lucrul plugarului nu s'ar plăti cum se cade, necum să mai aită și ceva dobândă curată după lucrul lui.

Pe la noi s'au dedat plugarii a întrebuința la gunoii dela vite, in alte țeri însă, precum e Francia și Germania, unde plugăritul stă pe o tréptă mai înaltă, se mai întrebuințază încă și cenușa de prin fabrici, găinașul pasărilor de casă, balile de tot telul, varul, sarea, potașă, ghipsul și altele, er acum de curând s'a mai descoperit un nou gunoi mineral in Francia numit gisiment (un fel de nămol), cu care se pôte îngrășa pământul tot așa de bine, ca și cu gunoii vitelor. In țerile acelea și culesurile sunt mai bogate, ca pe la noi, de-orece pe acolo un loc bun de un hectolitru sêmănătură dă dela 10—12 hectolitre, pe când la noi abia pe jumătate.

Să nu se prea mire dér plugarii noștri, când vor vedé ca mâne și pe la noi mai întrebuințându-se la gunoii pământului încă și gunoii minerale, ca: sarea, varul, cenușa, găinașul și altele, de-orece s'a adeverit, că este de ajuns, ca să lipsescă una din materiile acestea și pământul să nu mai aducă rodură îmbelșugate, de altă parte nu

trebuie să uităm la acest loc nici proverbul, care se nimeresce foarte bine și aci: „din sacul, care tot iai și nu mai pui nimic, odată dai de fund“.

I. Georgescu.

Prăsirea struțului.

Un European, care s'a așezat în Africa sud-vestică și se ocupă acolo cu prăsirea struților, scrie în ziarul „*Deutsche Africapost*“ (Posta africană germană) următoarele:

Când am sosit înainte cu șapte ani la Chougams, am aflat aci și în împrejurime, pe la casele coloniștilor, adese-orî struți, ca animale de case. Pentru de-a promova prăsirea, lăsați să mi-se prindă din ținutul Mesere 18 pârcehi de struți tineri sêlbaticî și începui cu aceștia în trei locuri diferite o prăsire rațională. Locurile de pășunat, bogate de substanțe sârsose, mă mântuiră de-a cumpăra nutreț scump și astfel după doi ani am ajuns să am cea d'întâi prăsilă.

Cu începutul lunii August struții, cari acum sunt 200 la număr, încep a oua. Bărbătușul sapă cu ciocul o gaură în pământul môle, care gaură servește apoi drept cuib. Femeiușca ouă în fiecare an de două-orî câte 15—20 de ouă. Pe aceste apoi sêu le clocesce ea, sêu ele se scot din cuib și se aședă în cuptorul de clocit, unde ele se clocesc pe cale artificială. În fiă-care și se scot din cuib câte-va ouă, pentru de-a fi folosite în casă, sêu pentru de-a fi aședate în cuptorul de clocit. Un ou de struț cumpănește 4 fontși și e de 25 de orî mai mare, ca oul de găină.

La clocitul ouălor se perendă regulat bărbătușul și femeiușca, și de regulă acesta durează 40 de zile. Eșit din ou, puil de struț are deja mărimea unei găini mijlocie și oferă o privescște comică cu piciorule lui subțiri, lungi și cu penele lui sburlite. Numai după un an începă a fi prețioșe penele struțului.

Tăiatul penelor, mai ales la struții cei bătrâni, este adese-orî un lucru foarte periculos. După-ce i-se aruncă acestui animal rêtăcios un sac peste cap, mai 'nainte de toate i-se lęgă armele cele mai periculoșe, piciorule, și apoi i-se taie, cu cea mai mare repeđiune, penele până la piele. De când există institutul meu de prăsire, până astăzi, la lucrarea aceasta au fost omoriți 11 ómenî.

Din penele fiă-cărui struț se pot câștiga pe an 120 marce (65 fl.), și decă ómenii se vor pune cu mai mare diligență pe prăsirea struților, atunci în curend Anglia va avé o mare concurență pe piéta sa de pene.

Despre scóterea și crescerea puilor.

Iérna cea lungă a împedecat nu numai pe econom dela séménat, ci și pe nevasta lui dela „*punerea sub clocă*“, va să dică dela crescerea puilor.

Nu voesc să vorbesc de vr'o scótere măestrită, ca de exemplu despre mașineria de clocire, folosită în ținuturile *Hondanului*, ci mă voi restringe numai la modul, pe care îl folosesc mamele nóstre cu succes schimbăcios. Abia sunt vre-o patru săptămâni de când găinele au început a oua, prin urmare numai aceea economă póte pune astăzi sub clocă, care a fost destul de dibacă pentru de a-și sili găinile să ouă și în timpul iernei. De sine să înțelege, că o asemenea economă se grăbesce

a-și pune ouăle sub clocă, ca să-și iese puil cât mai curend, căci atunci în luna lui Novembre póte să aibă puice tinere.

Dintre tóte galițele, puicele sunt cele mai prețioșe. Lucrul mai greu însă este a afla așa de timpuriu clocă. De cum-va aflăm totuși clocă, ceea ce e o raritate, numai atâtea ouă este ertat a pune sub ea, câte póte acoperi deplin, căci ouele cari nu sunt bine acoperite, tóte se prăpădesc.

Economă bună înainte de a-și pune găina la clocire, o probéză, că óre are aplicare de a cloci, punend-o pe ouă măestrite. Numai după o probă de vre-o câteva zile, decă ne convingem, că găina arată semne de a cloci, este iertat a pune sub ea ouăle, din cari voim să avem puil. E un necaz foarte mare, de-cum-va cloca după-ce clocesce câte-va zile, își părăsesce ouăle, cari apoi se strică.

Trebuie să fiă economă cu băgare de sémă și la etatea clocei, căci găina tineră n'are răbdare să clocescă timp îndelungat; de aceea găina trebuie să fiă trecută de doi ani. Afară de aceea, cloca mai bătrână, producend căldură mai mare, puil vor fi mai în putere și mai sănătoși.

Este bine, înainte de a pune ouăle sub clocă, a-le spála în apă călduță.

Cloca trebuie aședată la un loc liniștit și de jumătate întunecos, ér locul trebuie presărat cu flóre de puciosă (sulfure), ca să nu se încuibe păduchia. Cloca trebuie lăsată în liniște. Chiar și curățirea cuibului numai atunci este iertat a se face, când cloca nu clocesce, sêu când mánăncă. În timpul clocei, precum și față de puil cei golași, trebuie să purtăm o grijă deosebită, căci ușor se póte întempra, ca din 80 de puil, 60 să se prăpădescă, ér grija bună este îndecit răspătită.

După o clocire de 21 zile se póte auđi de sub clocă o ciripire discretă. Atunci cu mare băgare de sémă despoiam cója de pe ouă și scótem pușorii, sêu că așteptăm încă câte-va óre, ca să iasă puil de sine. Pușorii cei micî sunt foarte gingași și trebuie scutiți cu mare băgare de sémă de plóie, frig și altele.

Pușorii cei micî în timp de 24 de óre nici nu mánăncă, nici nu béu nimic, ci tráesc numai din gâlbinușul oului. Crescerea puilor este fiă-căruiă cunoscută de ajuns. De aceea nu mă voi estinde la esplicări aménunțite, ci voi aminti numai momentele principale.

Pușorii în zilele prime trebuie nutriți cu o amestecătură din ouă, verdețuri și fărîmături de pâne. Pușorii de rénd din țera nóstră de regulă după 3—5 zile sunt sprinteni, ca pescele în apă. Inse așa numiți pușorii de „soiu“ stau timp mai îndelungat în letargia (amortelă) și pretind o îngrijire deosebită. E bine a da pușorilor acestora carne fértă, amestecată cu mánăcarea lor obicnuită, ca să prindă putere.

Pușorii se ingrașe și se desvóltă foarte tare, decă îi ținem cu un aluat pregătit din țerițe, cartofi și făină de cucuruz. Aluatul acesta trebuie să-l dăm încă de cu séră, ca puil să nu fiă împedecați în crescerea lor.

În multe ținuturi se aud plângeri, că găinele se prăpădesc de *ciumă*; cauza acestei bóle însă n'o scie aprópe nimenea. Decă vom merge într'o măerishte de galițe, vom vedé, că suprafața apei din tróca galițelor jócă colorile curcubeului. Să nu se mire nimenea, că ciuma

putiesce între galițe, căci tocmai apa, pe care o béu, este cuibul bac-cilelor, în această apă să află sémînta bólei. Economă, care îngrijesce ca galițele sale să aibă apă curată de beut, nu va avé nici-odată să se plângă, că găinile îi pier de ciumă.

Mai au o mare scădere economle nóstre, căci îndată ce au o găină sêu un cocoș frumos și devoltat, se și grăbesce la tég, ca să capete bani pe el. Inse uită, că ar avé cu mult mai mare câștig, decă ar ținé astfel de galițe frumoșe pentru prăsire. Cunosce o femeia, care din galițe de rénd și-a nobilitat o trupină așa de frumoșă, încât nici pentru bani scumpi n'ar fi putut cumpăra soiu mai trumos.

Sfătuesc pe cultivătorii de galițe să facă încercări pe basa celor spuse de mine. Acuma este timpul, și vor vedé, că puțina ostenílă, ce-și vor da, va fi îndecit răspătită.

Sibiannul.

HIGIENA.

Băile (scaldele) reci.

Timpul de primăveră este cel mai potrivit pentru de-a începe cura cu apă, atât de renumită și întrebuințată astăzi în tóte părțile. De aceea atragem din nou luarea aminte a cetitorilor nóstri asupra minunatelor povețe ale preotului Kneipp, cuprinse în cartea sa „*Cura de apă*“. Preotul Kneipp, care a vindecat nemeritate bóle de tot soiul numai cu ajutorul apei, arată în această carte a sa, cum sunt de-a se întrebuința diferitele soiuri de băi pentru ca ele nu numai să nu strice, ci să întărescă sănătatea, să împuțernicescă trupul, ba chiar să vindece numitele bóle. Despre băile de apă rece el dá următoarele povețe:

Baia rece se póte lua în două chipuri: sêu stai, orî zacî cu *corpul întreg* în apă rece (în puțină sêu cada de scăldat), sêu că te cufunți în apă *numai până sub brațe*, pentru ca apa să nu apese prea tare asupra plămânilor. În acest cas partea de-supra a corpului se spală repede cu mâna sêu cu o pânză aspră.

O astfel de baie trebuie să se facă cam *într'o jumătate de minută*, la nici-o întempra însă *omul să nu stea în apă mai mult de trei minute*.

Cu cât e baia mai scurtă, cu atât are urmări mai bune. Cine stă o minută în apa rece, face un lucru mai cu minte și mai sigur, ca cel ce stă 5 minute. Mai ales în timpul verei sunt unii, cari stau în apă odată, orî chiar și de mai multe-orî în zi, câte-o jumătate de cés și mai mult. Celor ce inótă și fac multă mișcare în apă, acesta nu le strică tocmai așa de mult. Acelora însă, cari stau în apă câte-o jumătate de cés, ca nisce bróscle țestóse, abia mișcându-se, nu numai că nu le folosesc nimic această baie, dér le strică, și încă prea adese-orî le strică foarte mult. Astfel de băi obosesc și molesesc pe om, îl sug, și în loc de a-l întări, îl consumă.

Scăldutul în apă rece însă, decă se face cu socotelă și nu durează nici-odată mai mult ca trei minute, preotul Kneipp îl recomandă tuturor ómenilor sănătoși atât vara, cât și iérna, căci el contribuie în măsură foarte mare la păstrarea și întărirea sănătății; el curăță pielea, pune în mișcare respirația pielei, învioréză și întăresce întregul organism. Iérna nu pot să trecă ușor aceste băi numărul de două la săptămână, ba ajunge una și numai la 8, orî chiar la 14 zile.

Étă ce dice apoi Kneipp despre aceste băi:

Un rol important pentru sănătate jócă întărirea corpului în contra diferitelor influențe, schimbări de temperatură (vreme rea, anotimpuri). Nenorocit omul, care trebuie să-și apere plămâni, gâtul, capul, de ori-ce adiere, de ori-ce vântuleț și care tot anul trebuie să observe în cătrău bate vântul adî și în cătrău mâne. Copacul în natura liberă póte să fiă nepăsător de furtună, de liniște, de căldură sêu de ger. El suferé vânt și plóie, e întărit. Cine e sănétos să încerce cu baia nóstră, și va fi și el ca copacul cel tare.

Mulți sunt greu de convins, că spaima și grija ce le pricinuesc aplicările de apă rece, nu sunt întemeiate; ei au ideea fixă a scóterei de căldură din corp. Frigul slăbesce și trebuie să slăbescă, dic ei, decă nu urmăză imediat după această aplicare simțirea de căldură. Negreșit, aprob și eu această. Dér eu mai afirm, că abstrăgénd dela mișcarea multă, care este strins legată, după principiile nóstre, cu ori-ce aplicare de apă rece, băile nóstre de apă rece nu răpesc naturii căldura, ci mai mult o păstréză și o cultivă. În loc de ori-ce alt, să pun întrebarea: Decă un om slăbit, moleșit prin ședere continuă în odaie, care iérna nu póte cuteza să iasă decăt în cas de extremă necesitate, se fortifică de-odată prin băi sêu prin spalări în așa chip, în cât póte ieși pe orî ce vreme fără trică, și nu simte aprópe nici frigul cel mai simțitor, óre căldura naturală n'a sporit la un astfel de om? Să fiă tóte acestea părere și înșelăciune?

Dau locul aci unui exemplu din multe.

Un om, în vêrstă peste 60 de ani, avea o témă nespú de apă. Când eșia din casă, cea mai mare grijă a lui era să nu uite cum-va vr'una din îmbrăcămintele'i indispensabile de lánă: se temea de tot felul pe răceli. Gâtul acestui domn, mai mult decăt capul, trunchiul și celelalte membre ale corpului sêu, erau atât de simțitoare, încât abia îi mai scia păzi. Atunci am venit eu și l'am sfătuit să ia băi reci complete. Domnul m'a ascultat și rezultatul a fost extraordinar de favorabil. Deja după câte-va zile începă să-și lapede din pieile de lánă. În cele din urmă se întări până într'atata, în cât părăsi tóte îmbrobodelile și ajunse a face băi reci nu numai în odaia încălđită, ci și în riu, până în luna lui Octomvre, și apa de riu, departe de a'i strica îi folosia și mai mult decăt apa cam stétută din puțină de baie de casă.

Buna dispoziție pentru băile reci cere, ca o condiția esențială, ca întreg corpul să fiă cu desșvêșire cald. Acela dér, care e încălđit bine, după-ce a stat mai mult timp într'o odaie caldă, sêu după-ce a muncit orî a umblat cât-va timp, este în buna dispoziție cerută.

Cui îi e frig, cine suferé de piciorie reci, cine tremură, în astfel de stare de răcelă să nu ia nici odată o baie rece, până când nu se va încălđi mai întâiu prin umblare, etc.

Și din contră: Cine asudă, cine are călduri (vorbesc de ómenî sănătoși), și este ca și scăldat în cea mai mare sudóre, acela să ia liniștit baia nóstră întregă.

Chiar și ómenî de astfel liniștit și în tótă firea se tem grozav de a intra în apa rece când sunt asudați. Și cu tóte acestea, nimic nu e mai nevinovat. Ba eu cutesc să afirm, după îndelunga esperiență

ce am făcut, că: cu cât e sudorea mai mare, cu atât mai bună e baia.

Cine ia baia rece, se desbruce repede și se stea lungit un minut în baia pregătită mai din 'nainte. Cine va fi fiind asudat se zădărnicește în baie, adecă se între în apă numai până la regiunea stomacului și se-și spele repede și cu putere partea superioară a corpului. Apoi se se cufunde un moment până la gât, se iasă imediat din apă și se se îmbracă, fără a se șterge, cât va putea mai curând. Lucrătorul cu mâinile său lucrătorul de câmp poate să-și reîncepă imediat lucrul, ceilalți trebuie să facă mișcare (cel puțin un stert de ces), atâta până când corpul va fi cu desevășire uscat și-si va fi recăpătat căldura normală.

Orî-ce faci, iubite cetitor, fă cu chibzuială și nu trece nici odată peste măsura adevărată! Baia între-gă trebuie să se ia de obicei cel mult de trei ori pe săptămână.

Un cunoscut al meu făcea în fiă-care nopțe în timp de 18 ani, băi întregi. Eu nu 'i-le-am ordinar, dăr el nu le-a părăsit și n'a fost bolnav nici o oră în acești 18 ani.

Cine voește să se întărească și să-și conserve sănătatea, să nu întârziă dăr de a începe să facă baie rece. Popórele, gințile și familiile vigurose au fost în tot-deuna amici ai apei reci. Cu cât vécul nostru îmbracă caracterul și numele de „epocă moleșită“, cu atât mai mult este timpul să ne întórcem la vederile și principiile fresci și sănătoase ale celor vechi (nu la cele artificioase și nenaturale).

Pascile.

Pascile în Rusia. În Rusia toți ómenii dela cel mai sêrac până la cel mai bogat, duc la biserică în ziua de Pască un fel de boțuri făcute din lapte încheșat, le aședă pe nise mese înaintea altarului și așteptă ca prețul să le bine-cuvinteze. În fiă-care boț este înfiptă o luminare seu două de cêră.

După ce se strigă de trei ori, la cea dintâi cântare a cocoșilor: *Christos a înviat!* și credincioșii răspund: *Adevărat a înviat!* es preoții cu cădelniți și cu cruci, de bine-cuvintează boțurile de lapte, ale căror luminări sunt aprinse.

La urmă credincioșii își iau numai luminările, cari au mare preț. Când fulgeră și plouă îngrozitor, când se cutremură pământul seu se întunecă sórele, ele sunt aprinse prin case.

Cei ce n'au fost la biserică în noptea de Pască, cumpără cu 10 sau 20 de ruble un căpêțel de luminare dela Pască, spre a-i servi la ușurarea nevastei lui însărcinată, care se chinuie îngrozitor.

Pascile la curtea engleză. La curtea engleză e obiceiul vechiu, ca șeful statului (rege seu regină) să spele în persoană picioarele a 12 cerșitorilor din cei mai nenorociți, în Joia săptămânei mari, așa cum a făcut Isus cu apostolii săi.

Șambelanii Curței es la răspântii și string 12 cerșitorii, cari par a fi mai prăpădiți; îi duc la palat, îi bagă în baie, îi spală bine, îi piaptănă și 'îi primenesce; apoi îi duc la rege seu regină, care-și sutaiecă mânecele și-i spală din nou pe toți pe picioare, într'un lighian de aur, în asistența întregii curți civile și militare.

În ziua de Pască, acești 12 cerșitorii mănâncă la masa regală, conform învățăturii lui *Christos*:

„Cel ce se mândrește nu-i cu mine, ér cel care se umilește e fratele meu în împărăția cerurilor.“

El de observat însă, că regina de ađi, Victoria, n'a spălat nici-odată pic 12 cerșitorii; ea îi aduce în adevăr la palat, îi trimite la baie și ordonă să li-se dea primeneli și haine. Apoi, în loc să-i spele pe picioare, le dă câte-un bacșiș și-i trimite acasă.

Pascile în Abisinia. Abisienii, deși forțe buni creștinii, au păstrat o mulțime de obiceiuri arabe în exercițiile religioase. Deosebit de chemarea credincioșilor prin clopote, paraoliserul se urcă la Pască în turnul bisericeii și strigă de-acolo:

Veniți de vă închinați învierii lui Mașabuna. (Mântuitoru).

Negasul prezintă popilor crucea, ér aceștia o preumblă printre grupele prosternate.

Orî-ce bun Abisinian eliberăză la Pască un solav seu mai mulți, îi însoră și le face o carieră.

Cei mai sêraci tot economisese ceva în cursul postului, pentru ca să se pótă înveseli în ziua de Pască.

Un obicei trist este, că a doua și de Pască se face o vênătoare în contra păgânilor din împrejurimi; cei prinși trebuie să-și alegă una din două: seu să se facă creștin, seu să móră.

Obiceiul acesta a mai slăbit acum prin intervenirea guvernelor europene.

Negustorii mahometani fac astfel, ca să nu se afle în Abisinia la Pască și la Crăciun.

Pascile în Cansas. În statul Cansas din America de Nord se dă drumul la Pască tuturor arestanților. Aceștia de ordinar sunt pungași seu hoți, căci cei ce făptuiesc crime mai mari, sunt uciși. Anul trecut, la Pască, în orașul Popeka, o mulțime de case au fost sparte și prădate de arestanții liberați în ajun. Cu toate acestea obiceiul persistă și Șeriful, în raportul de anul acesta, își dă părerea, că ar trebui să se dea arestanților merinde pe trei zile la eliberare; el a deschis de mult o listă de subscripție în acest scop.

Hoții în Cansas nu sunt dăr condamnați la închisóre, decât până la Pască, ér decât serbarea asta e prea apropiată, atunci pentru înlocuirea lipsei de timp, li-se trage o bătae. („Fam.“)

Legenda despre Crucea Domnului nostru Isus Christos.

În opul unui învățat se află notat, că crucea d-lui Isus Christos s'a făcut dîntr'un arbore forțe minunat; acel arbore l'au aflat Iudeii pe dealul Golgotei în timpul când după emigrarea lor îndelungată în deșert, au ocupat pământul promis lor de Iehova.

Acest arbore era mai mare și mai frumos între toți ceilalți arbori, cât în totă Iudea nu i-se afla asemenea.

În mai multe rânduri au voit a'l tăia: întâia-óră când s'a fondat Salem; altă dată a ordonat Solomon, ca să-l folosescă la edificarea frumoșei biserice a Ierusalimului; mai târziu la edificarea bisericeii a doua, s'au și pus a'l tăia, dăr fiind-că în scórța acestui arbore toate uneltele cu care voiau a'l tăia se rupeau, și astfel vedând, că nu este chip a'l tăia, l'au lăsat și i s'a dat numele de neuvins.

Vulgul (poporul) dice, că acest arbore a fost arborele vieții, acesta a înfrumusețat raiul, încă înainte de creațiunea omului.

Apoi după-ce a venit păcatul în lume, și a cutreerat tot universul, ivindu-se un viscol înfiorător, grădina raiului, în acest timp fiind întinată prin păcatul omului, a nimicit totul și arborele vieții fiind detunat de un fulger, a căzut în adâncimea pământului într'un riu. De aci înainte până la anul diluviului (potopul) arborele vieții a fost dus de undele riului încóce și încolo, până în cele din urmă a sosit diluviul. Diluviul apoi toate le-a asimilat pe pământ; dar după ce apele au început a scădea, arborele vieții a fost aruncat de undele diluviului pe vârful Golgotei, unde apoi cu timpul a început a da rădăcini și în fine a cresce, până cu timpul s'a făcut mare și frumos.

Aceștia a fost sórtea acestui trunchiu negrit și bătrân, care din timpul cei mai vechi nu a fost atins de nimeni; până ce un industriaș ténér făcú crucea lui Isus Nazarinénul din acest arbore minunat, necunoscându-i însemnătatea lui, și l'a tăiat

de tot, cu o așa ușurință, ca cum ar fi tăiat o nuia de alun.

Étă dăr că arborele vieții în timpul creat, a dat viața omenirii, prin mórtea timporală a celui necreat.

Dr. Elefterescu,
profesor.

P O V E Ţ E.

Vin din vișine. Vișinele dau un vin forțe bun, ce are multă asemănare cu vinurile de Erlau. Despre acest vin putem spune, că el între toate vinurile este cel mai bun pentru ómenii noștri, pentru-că vișine cresc pretutindenii în țără și rodesc une-óră așa de mult, că numai la vin au un preț însemnat, pe când altfel cu vândarea vișinelor nu se plătesce nici culesul lor. Vișinele se spală mai întâiu, se culeg de pe cođi, apoi se flecuiesc și se tescuesc, éră zama stórsă se măsură cu $\frac{1}{2}$ litru și se tórănă în poloboc. Pentru un vin de țără I. se adauge la 1 litru de zamă de vișine $\frac{1}{2}$ litru de apă și 30 decagrami de zahar. Aceștia amestecătură face la olaltă 1.68 litri. Având de umplut de pildă un poloboc ca de 105 litri, se socotesce de câte-óră incape amestecătura această în poloboc (butoiu). Prin socotélă aflăm, că amestecătura de 1.68 litri va încăpea de $62\frac{1}{2}$ de ori în polobocul de 105 litri. Pentru polobocul acesta ar trebui așa-déră: 1 litru de $62\frac{1}{2}$ de ori = $62\frac{1}{2}$ litri de zamă, $\frac{1}{2}$ litru de $62\frac{1}{2}$ de ori = $31\frac{1}{2}$ litri de apă și 30 de decagrami de $62\frac{1}{2}$ de ori = 1875 decagrami seu $18\frac{3}{4}$ chilogrami de zahar. Polobocul se umple cu zama astfel dîrésă, se adauge, ca să férbă bine, vr'un chilogram de stafide și 10 decagrami de tireghie, apoi se astupă cu dopul bortiit. Vinul ferba forțe forțe bine, se limpeșește în vr'o 8—10 săptămâni și capétă o colóre frumoșă întunecată roșie, ce séménă cu vinul de Erlau. De odată cu polobocul se umple și un șip seu o balercă de vr'o 10 litri cu zamă dîrésă, ca și cea din poloboc. Din șipul acesta se direge polobocul, după ce a încetat ferberea se astupă bine, și se lasă până în postul mare luna Martie seu April. Acuma se slobóde vinul în șipuri și se păstréză mulți ani, întrebuintând la gustare numai câte un păhăruț mic seu rărît în jumătate cu apă. Vinul se face cu atâta mai bun și mai tare, cu cât stă mai lung timp. De aceea ar fi bine a'l începe abia după vr'o doi ani

Ceai de viorele. Viorelele (Viola adorata), aceste floricele de primăveră, cari au un miros atât de plăcut, sunt cunoscute de tot omul. După învățăturile preotului Kneipp, ele se pot întrebuinta și în modul următor:

Când copiii sunt apucați de o tuse rea, de tusea convulsivă chiar, mama să ia o mână de foi de viorele, verđi seu uscate, să le fearbă în apă și să dea copilului din două în două ceasuri câte 2—3 linguri din acest ceaiu. Pot fi întrebuintate și rădăcinele, dăr trebuiesc strivite înainte de a face ceaiu. Cei adulți vindecă ori-ce tuse, bénd pe ți trei cesci de ceaiu de acesta.

Acest ceaiu alină și tusea celor ftisici și disólvă flegma. El e bun și în contra durerilor de cap și a fierbințelilor la cap. Muiem odată o cărpă în ceai de viorele și o punem la frunte, ba mai bine este să spalăm capul cu acel ceaiu. În contra gâlcilor acest ceaiu este o gargară cu efectul sigur. Putem face și comprese la gât, muind cărpa în

ceai. Cine are o respireție grea, să bea ăilnic 2—3 cesci de ceai în timp de câte-va zile. Foi de viorele strivite și legate de-asupra, răcoresc și risipesc umflăturile inferbentate; fierte în oțet, vindecă podagra.

Cum se pótă împedeca tinicheaua de a rugini? Tinicheaua se pótă împedeca de a rugini frecând-o cu slănină prósă și punénd-o într'un cuptor să se încingă. Când obiectele sunt noue, și decă se tratéză în felul acesta, se pot lăsa ori cât în apă, vor rămână mereu lucitoare și nu vor rugini.

MULTE ȘI DE TOATE.

Din alte vremuri.

Au trecut și în Anglia zilele adevăratului dandism. Dandy în limba engleză însemnéză un om galant, care observă moda în toate nimicurile ei caprițioase. Regimentul al 10-lea de husari avea oficerii numai din familiile cele mai nobile. Despre unul dintre acești oficerii vom spune o întâmplare, din care cetitorii noștri vor înțelege, cum se purtau adevărații dandy. Lord Fitzgerald se plimba într'o ăi, pe când regimentul al 10-a era în garnisonă în Dublin, pe sub arcadele regale. Din întâmplare el se apropie de vitrinele unei prăvălii de mánuși; întră înăuntru și cere o păreche de mánuși de calitatea cea mai fină — se înțelege. I-se aduse mai multe feluri și își alege o păreche.

— Cât costă? întrebă el pe dama bătrână, ce vindea în prăvălie.

— Doi și nouă penci!

— Doi și nouă penci! repetă el, făcând ochi mari — cât este doi și nouă penci?

— Trei șilingi, fără trei penci, d-le.

— A, trei șiling, înțeleg!

El scóse punga și puse trei șilingi pe tejghea. Dama scóte restul de trei șilingi și-i oferă oficerului. Dăr fiind-că acesta se uită cu mirare la ei, cugetă c'ar fi mai bine să-i învéléscă într'o hârtie. Așa și făcú, și oferă micul pachet oficerului.

— Ce-i acesta? întrebă el.

— Restul, d-le.

— A înțeleg! es, prea bine. Aveți un servitor la dispozițiune?

— Este în arcade un hamal, sir, să-l chem?

— O, prea multă ostenélă, vă mulțumesc.

— Mă rog, nu-i nici o ostenélă! — replică vinđetőrea, și grăbi, ca să cheme pe hamal. Acesta se prezentă.

— A, dragul meu, cunosc d-ta baracele din Portobelo?

— Cum să nu le cunosc, sir! Vêrul meu este husar într'al 10-a regiment la Portobelo.

— Prea bine. Étă carta mea. Du acest pachet (el arată cu degetul dela mână mánușată hârtia cu cei trei penci) servitorului meu, și poftim și jumătate de corónă pentru ostenélă.

Istoria acéștia ne reamintese dandismul femeilor române din munții Abrudului. Au trecut și zilele de belșug ale Moștilor noștri. Pe când exploatau ei minele din munții Abrudului, femeile bravilor Moștilor se jucu cu galbenii. Étă o întâmplare analógă cu a Englesului dandy:

O femeie se duse în têrg, ca să-și cumpere stofă pentru haine. Întrând într'o prăvălie, cerú stofă de care are mai scumpă. Băiatul din prăvălie, considerându-i îmbrăcămintea, îi dete o stofă prósă. Femeia o respinse departe cu indignare:

— De aceea să-mi dai — dice ea — arétând stofă într'adevăr fină.

— Ai d-ta atâția bani, ca să o cumperi? — întrebă băiatul necredétor.

— Ad'o numai încóce; cât costă?

— Doi galbeni cotul.

— Să-mi tai doi cođi — dice ea aruncând 4 galbeni pe țigheea. Apoi scoțându-și cismele, își înfășură cu stofa picioarele,

trase cismele peste ea. Acum să-mi dai... pentru o rochie....

Un asediu curios.

De o lună e pusă în Birmingham Anglia o casă în asediu din partea esecutorilor. Două dame născătoare adevă...

Deorece ele na putură, séu nu voiră, plătescă datoria, se tređire cu visita doi esecutori, imputerniciđi din partea...

După legile englezesce, esecutori numai stănuoi pot intra în casa unui datoras, decă...

Astfel esecutori stau acum đi și ptepte la pază, înainte casei baricateate, așteptă cu paciință momentul, când damele asediate, séu din distragere séu din...

Dér surorile Smyers sunt forte pre- caute, și, pentru de-a nu suferi fôme, prie- desc de-a-le mănăcări dela prietini pe fe-

Este durerósă óra morđii?

În general 99 la 100 de ființe omenesce deja cu multe óre înainte de sosirea morđei, sunt inconsciente, nu știu de sine. Cugetarea lim-

Căalendarulú septemănei.

Table with columns for APRIL, PRIER, and calendar details for the week of April 17, 1895.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 17 Aprilie n. 1895.

Table listing grain prices (Săminte) with columns for quality, price per 100kg, and date.

Table listing old and new grain prices (Săminte vechi ori nou) with columns for quality, price per 100kg, and date.

Table listing various products and their prices (Produse) with columns for product name, price per 100kg, and date.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1895 st. v. s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și spr...

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria: pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20, pe trei luni 10

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șese luni 4

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Bursa de București din 17 Aprilie n. 1895.

Table of stock exchange values (Valori) including rent, obligations, and bank rates.

SCOMPTUR I:

Table of exchange rates (Banca naț. a Rom., Avansuri pe efecte, Casa de Depuneri, Londra, Viena).

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 19 Aprilie st. n. 1895

Table of grain prices (Grâu, Săcară, Orz, Ovés, Cucuruz, Mălaiu, Mazere, Linte, Fasole, Sămență, Cartofi, Măzeriche, Carne de vită, Carne de porc, Său de vită) with columns for quality and price.

Domnii abonenți, cari încă nu și-au reînnoit abonamen- tul, sunt rugați a grăbi cu re-

Cu numărul de față se sisteză espedarea fôiei celor ce nu și-au re'nnoit abonamentul.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tergulul de rimători din Steinbruch.

La 15 Aprilie n. 1895

Starea rimătorilor a fost de 141.869 capete, la 16 Aprilie au intrat 1342 capete și au eșit 912 rămânând la 17 Aprilie un număr de 142.299 capete.

Se noteză marfa: unгурescă veche. grea dela 45.— or. până la 45.1/2 or marfă unгурescă tineră grea dela 47.1/2 or. până la 48.— or., demijloc dela 44 — or. până la 45 — or. ușoră dela 46.— or. până la 47.— or.

Marfă țerănescă grea dela 45.— până la 45.1/2 or. de mijloc dela 44.— or. până la 45— or. ușoră dela 45.— or. până la 45 1/2 or.

Marfă sərbescă, grea dela 46.— or. până la 46 1/2 or. Transito, mijloci a grea dela 45.— or. până la 46.— or. transito ușoră dela 44.1/2 or. până la 45.1/2 or.

Porcii îngrășați de ună anū dela — or. până la — or., îngrășați cu cucuruz dela — or. până la — or. Cântăriți la gară cu — or. la până — or..

Cursul lecurilor private

din 17 Aprilie 1895.

Table of private exchange rates (Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Innsbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palfy, Crucea reșie austr., etc.) with columns for camp and vnde.

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Aprilie 1895.

Table of Brașov market rates (Banca rom. Camp, Argint român. Camp, Napoleon-d'or, Galbeni, Ruble rusești, Mărci germane, Lire turcesci, Seris. fonc. Albina).

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Aprilie 1895.

Table of Vienna exchange rates (Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maisr.

Nr. 642—1895.

PUBLICAȚIUNE.

Oficiul orfanal, ca autoritate pentru moșteniri, aduce la cunoștință publică, că după cererea tuturilor erediilor, respective reprezentanților, și pe temeiul testamentului reposedatei Wilhelmina Moser născută Adam, se va vinde cu licitație în 22 Aprilie 1895 la 9 ore a. m., în localitatea oficiului orfanal brașenesc, casa Nr. 15 din Strada Vămei, GB. folio 552. top. Nr. 5683.

Condițiile se pot vedea la oficiul orfanal.

Brașov, 8 Aprilie 1895.
683,2—2 Oficiul orfanal brașenesc.

Sz. 6146—1894.

Hirdetmény.

Brassóvármegye törvényhatósága 1894. évi zárszámadásai az állandó választmányinak 1895. évi április hó 17-én tartott ülésében az 1886. évi XXI. t. cz. 17. § sa értelmében hozott határozata szerint 15 napi közszemlére kitételnek.

Mi is azon megjegyzéssel hozzátük köztudomásra, hogy az említett számadások, mai naptól kezdődőleg a fenti határidőn belül a vármegyei alispáni hivatalnál, a hivatalos óráktan betekintheők.

Brassó, 1895 április hó 20-án.

Dr. Jekel,
alispán.

Otelul București

din Brașovul vechiu se dă în arendă dela 1 Octombrie 1895.

Informațiuni se pot capeta la crediții lui Franz Körner, Brașovul vechiu, Strada Lungă Nr. 75.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscribe, administrațiunii. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei.“

Am onore a aduce la cunoștința publică, că cu ziua de astăzi am deschis în Brașov la casa mea proprie, Calea gărei Nr. 41

unul depositul de bere,

sub conducerea Domnilor

Bognár & Szántó.

Acestul depositul principalul va conține toate specialitățile de bere, ce produc berăria din Schwechat și Steinbruch în butoie și butelii, calitatea cea mai bună și prosperă.

Vendarea cu prețurile originale.

Numai acelea butelii cu bere, a căror dopuri și vignete vor fi provădute cu marca alăturată, suntă a se considera ca productul meu.

Telephon Nr. 124.

Cu totă stima:

Anton Dreher.

679,6 9

Nu e jucăria,

nu glumă, nu șarlatanie, decâtul curatulu adevăru.

Mai pre susu de ori-ce laudă și vestită în totă lumea este

— Colectia noastră Chicago —

care pentru desfacerea magaziei noastre de Galanterie vindemul

numai cu 3 fl. 50 cr.

Unu orologu de busunarul prima tuka-remontoir, umblă regulat, 3 ani garanție. 1 lanț Panțer imitație d'auru. 2 butoni pentru manjete, auru dublu cu mecanismul patentat. 2 butoni eleganți pentru peptu. 1 acă de cravată forte finu. 1 țigaretă. 1 bricegu solingeru. 1 toiletă de busunarul cu etui.

Tote 10 piesele numai 3 fl. 50 cr.

Grăbiți cu comanda până se mai află obiecte în deposit. Raru se mai ivesce o astfel de ocașie. Se trimite cu rambursă ori plata înainte, de

Kommissions-Waarenhaus
der amerik. Tuka-Uhrenfabrik
Wien II. Tabak-Strasse 44.

La casă când nu ar conveni se dau banii înderetu.

8—3

Nu se mai oferă

in viață nici-odată ocașia ca numai fl. 4.25 cr. tē se pentru o colecție splendidă de

10 bucăți fl. 4.25

1 ciasornicu de busunar Prima Anker-Remontoir umblă precis, și cu garanție de 3 ani. 1 lanț imitație d'aur panțer, cu inelul de siguranță și carabină.

10 bucăți fl. 4.25

2 inele imitație d'aur cel mai nou fason, și cu similitudinant imit. Turchis și rubine. 2 nasturi de manjete, auru dublu, giloșate, cu mehanismul patentat.

1 acă cu broșu pentru dame frumosă, fasonul de Parisu.

3 nasturi pentru Chemisette imitaț. d'auru. Tote aceste 10 obiecte practice costă la olaltă numai fl. 4.25 cr. Pe de-asupra o surprindere extra gratis pentru suvenir la firma mea. Comandați iute, până se mai află obiecte, că astfel de ocașie nu se mai ivesce. Trimiteri se efectuează ori și la cine cu rambursă. Cui nu-i convine obiectele primesce banii înderetu, așa că pentru cumpăratoru este eschisu ori și ce Risico. Se pōte cumpăra dela unica firmă de ciasornice

Alfred Fischer,

660,5—6 Wien I. Adlergasse 12.

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungară.

„ALBINA“

INSTITUTUL DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOVU

Cec-Conto
la postă
Nr. 505.

primesce depunerul spre fructificare pe lângă 4 1/2 %
netto, solvindul insași darea de interese;

sconteză polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accordă imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantajoșe condițiuni;

accordă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialul de cele romănesci;

rēscumpără fără nici o detrager cupōne, escompteză cupōne înainte de scadență, și

cumpără cu celū mai cupōne dela efecte române;

efectuează în modul celū încassări și plăți pe piețele din țēră și mai culantū streinătate;

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de bancă sub cele mai ief-tine condițiuni;

închiriează magazine și locuri libere de depou, pe teritoriul său strada Gării Nr. 45, care, situatū nemijlocitū lângă gara drumului de fier de statū, e legatū prin șine proprii cu acēsta și investitū cu dreptul de vămuire și cântărire oficiōșă prin organele drumului de fier de statū;

primesce în calitatea sa ca reprezentanță principală a societății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viață

Onorabilelorū administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorū capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorū cupōne se rēscumpără semestrulul fără nici o detrager, și cari se allă de vëndare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coronē. Comparendul cursurile și produsulū celorlalte efecte indigene, se pōte susține cu totū dreptulū, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5% suntū sđi relativū cele mai ief-tine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelorū „Albina“ e garantată prin valōrea celū puținū întreită a ipotecelorū pe baza cărorā se esmitū, prin fondulū specialul de asigurare a scrisurilorū fonciare care e de fl. 200.000 și în fine prin totalitatea ori și cărei alte averi a institutului.

19—*

Orele de cassă dela 8—1.

Invitare la abonamentul!

Cu 1 Ianuarie 1895 se începe unū nou abonamentul la

„VATRA“
fōiă ilustrată pentru familii.

„VATRA“ îndeplinindul toate condițiunile cerute unei foi ilustrate pentru familii, fiind redactată cu multă îngrijire de unil din cei mai aprețiați scriitorul romăni, avēnd totū-dēuna unū sumaru bogatū, variatū și instructiv, pe lângă o sumă considerabilă de ilustrațiunii splendidū reușite, dintre cari o mare parte originale, referitōre atât la istoria nemului romănescū, câtū și la artele, industria și evenimentele însemnate de actualitate din țēră și pe unde locuescū Romăni; este cea mai rēspândită revistă ilustrată și ocupă I-ulū locū în literatura beletristică română.

„VATRA.“ apare de 2 ori pe lună, în fascicule întregi, de câte 4 colū mari 4°, tipărite luxosū pe hârtie extra-velinā.

Pentru Austro-Ungaria:

Costulū abonamentului pe unū anū este . . . fl. 12

1/2 „ „ „ „ „ 6

„Cei ce dorescū a se abona, suntū rugați să binevoiescā a trimite costulū abonamentului, priu mandatū postalul la librăria editōre, C. Sfetea, București, cāci „Vatra“ n. se trimite de câtū celorū cari plătesc abonamentul înainte.

Colectiū din anulul I. alū „Vetrii“ se mai găsescū broșate cu 12 fl., luxos legate cu 13 fl., ér' numai scōrțele cu fl. 1.50.

600,29—30